

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallitus pitää kiinni tavoitteestaan taittaa velkasuhteen kasvu v. 2027

Valtiovarainministeri Riikka Purra
Hallituksen budjettiriihen tiedotustilaisuus 2.9.2025

Hallituksen talouspolitiikan keskeiset tavoitteet

- Hallituksen talouspolitiikan painopisteet ovat taloudellinen vakaus, työllisyys, talouskasvu sekä hyvinvointipalvelujen turvaaminen.
- Julkisen talouden velkasuhteen vakauttaminen hallituskauden loppuun mennessä on hallituksen keskeisin finanssipoliittinen tavoite.
 - Velkasuhteen vakauttamiseksi hallitus on hallitusohjelmassa ja keväällä 2024 päättänyt julkista taloutta vuoden 2027 tasolla noin 9 miljardilla eurolla vahvistavasta toimenpidekokonaisuudesta.
 - Lisäksi hallitus päätti kevään 2025 puoliväliriihessä merkittävistä toimista, joilla vauhditetaan talouskasvua ja puretaan kasvun esteitä. Osa kasvutoimiin sisältyneistä veronkevennyksistä rahoitetaan samassa yhteydessä päätetyillä sopeutustoimilla.

Hallitus päätti uusista 1 mrd. euron sopeutustoimista vuodelle 2027

- Vastuullisen taloudenpidon jatkaminen on välttämätöntä, jotta suomalaisten turvallisuudesta ja tärkeistä palveluista pystytään huolehtimaan jatkossakin.
 - Suomen luottoluokituksen heikentyminen ja EU:n yhteiset taloussäännöt edellyttävät vastuullisen talouspolitiikan jatkamista myös tulevilla vaalikausilla.
- Julkisen talouden tilanne on heikentynyt puoliväliriihen päätösten jälkeen.
 - Valtiovarainministeriön kesäkuun ennusteen perusteella velkasuhteen vakauttaminen vuonna 2027 vaatii toteutuakseen n. 1 mrd. euron verran uusia sopeutustoimia.
- Hallitus on sitoutunut velkaantumiskehityksen taittamiseen ja päätti siksi uusista 1 mrd. euron sopeutustoimista vuodelle 2027.
 - Ilman hallituksen toimia Suomen velkaantuminen kasvaisi hallitsemattomasti.

Uudet sopeutustoimet kohdistuvat etenkin korkotukilainavaltuuteen ja yritystukiin

	2026	2027
Korkotukilainavaltuudet	0	365
Yritystuet	31	141
Kehitysyhteistyö ja kotouttaminen	20	50
Haittaverot, huoltovarmuusmaksu ja suurituloisten eläkeläisten verotus	50	126
VERin ja Metsähallituksen tuloutukset	8	120
T&K-rahoitus	25	95
Kela-korvaukset	60	60
Sote-erikoistumiskoulutus + lääkekorvausten ehdolliset palautukset	30	30
Virastojen toimintamenot (virastorakenneselvitys)	0	25
Yhteensä	224	1012

Yritystukia leikataan yhteensä 141 milj. eurolla

- Business Finlandin innovaatiotukea (pl. T&K-tuet) vähennetään 15 milj. eurolla v. 2026 alkaen.
 - Audiovisuaalisen alan tuotantokannustimen vuotuinen taso säilytetään 10 milj. eurossa.
- Hallituksen investointiohjelman elinkeinopoliittisen varauksen ja Puhtaan energian Suomi -kärkihankkeen valtuuksia alennetaan.
 - Määrärahatarve vähenee yhteensä 90 milj. eurolla v. 2027.
- Useisiin muihin yritystukiin tehdään 30 % tasoleikkaus, yhteensä n. 16 milj. euroa, v. 2026 alkaen.
 - Kohteina: energiatuki, OKM:n yritystuet, alueellinen kuljetustuki, Saimaan luotsauksen hintatuki sekä valtion myöntämiin aravalainoihin liittyvät avustukset.
- Yritysten verotukia karsitaan yhteensä 20 milj. eurolla v. 2027 tasolla.
 - Tarkemmasta kohdentumisesta päätetään kevään 2026 kehysriihessä. Tukileikkauksia ei tulla kohdistamaan maatalouden energiaverotukiin.

T&K-lain tarkistus

- T&K-rahoituslakia päivitetään vastaamaan viimeisintä VM:n talousennustetta.
 - T&K-rahoituksessa pidetään edelleen kiinni parlamentaarisesti sovitusta valtion 1,2 prosentin bkt-osuudesta vuonna 2030.
 - Voimassa olevan lain mukaan uusiin talousennuste olisi huomioitu vasta vuoden 2028 talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä.
 - Lakimuutos toimeenpannaan siten, että valtion T&K-panostusten kasvua alennetaan 25 milj. eurolla v. 2026 ja 80 milj. eurolla v. 2027.
- Lisäksi Sitran T&K-toimintaan kohdentuvaa rahoitusta luettaisiin jatkossa osaksi valtion rahoitusosuutta. Vaikutus olisi 15 milj. euroa vuoden 2027 tasolla.

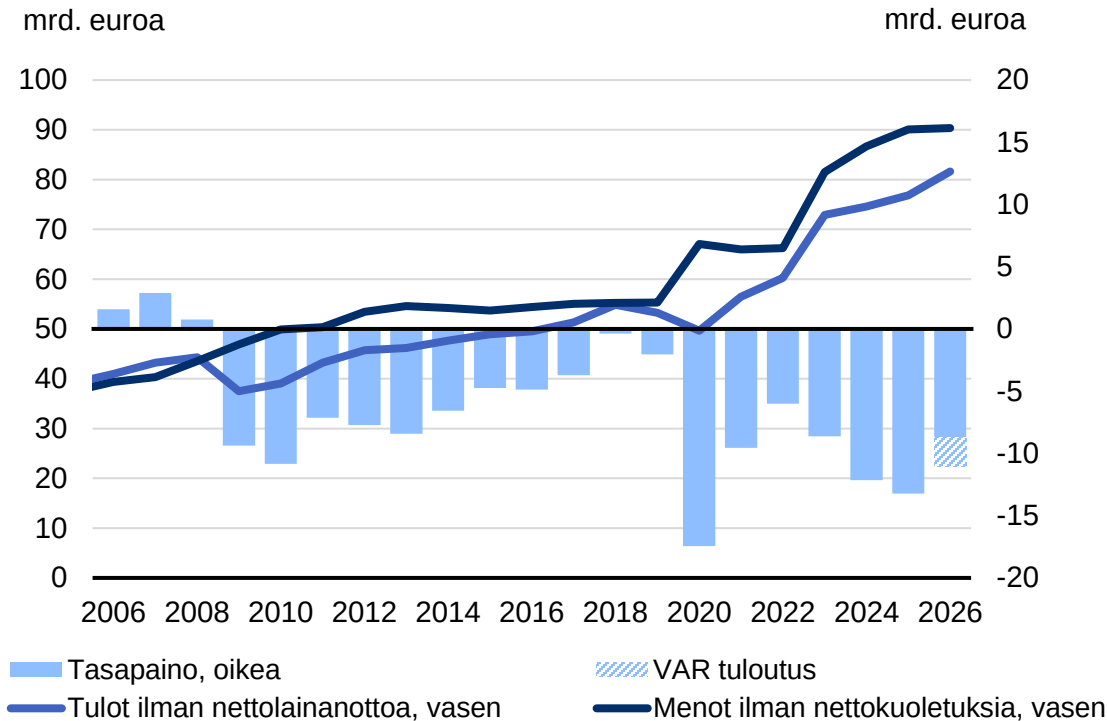
Valtion budjettitalous vuonna 2026

- Tulot 81,6 mrd. euroa.
 - Kevään kehykseen nähden -1,4 mrd. euroa.
 - Taustalla uusi talousennuste ja heikentyneet arviot verotulokertymistä.
- Menot 90,3 mrd. euroa.
 - Kevään kehykseen nähden +0,3 mrd. euroa.
 - Uudet sopeutustoimet vähentävät menoja, mutta automaattiset tekijät kasvattavat niitä.
- Tasapaino -8,7 mrd. euroa.
 - 1,7 mrd. euroa heikompi kevään kehykseen nähden.

Vuoden 2026 alijäämä kertaluonteisesti pienempi

- Alijäämää pienentää kertaluonteisesti noin 2,3 miljardilla eurolla Valtion asuntorahaston kassan tulouttaminen valtion talousarvioon rahaston lakkautuksen yhteydessä.
 - Tuloutus ei vähennä valtion ja julkisen talouden velkaantumista.
 - Ilman tätä tekijää valtion budjetin alijäämä olisi 8,7 miljardin euron sijaan 11,0 miljardia euroa.

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Tasapaino (mrd. euroa):

2020 (TP):	-17,4
2021 (TP):	-9,6
2022 (TP):	-6,0
2023 (TP):	-8,6
2024 (TP):	-12,1
2025 (LTA II):	-13,2
2026 (TAE):	-8,7 (-11,0)

Vuoden 2026 tiedoista on poistettu lakkautettavasta Valtion asuntorahastosta tehtävä kertaluonteinen 2,3 mrd. euron tuloutus. Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi käyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla.

Hallituksen säästöpäätösten vaikutus kaikkineen merkittävä vuonna 2026

- Hallituksen eri vaiheissa päättämät sopeutustoimet vähentävät valtion budjetin määräraahatarvetta n. 1 mrd. eurolla vuonna 2026 vuoteen 2025 verrattuna.
 - Arvio sisältää vain suoraan valtion budjettiin vaikuttavat menosäästöt, mutta huomattava osa toimista näkyy muualla.
 - Toimien mittaluokka vastaa pitkälti aiemmin päätettyä.
- Hallituksen eri vaiheissa päättämät sopeutustoimet vähentävät valtion budjettitalouden menoja yhteensä n. 3,5 mrd. euroa vuonna 2026.

Valtionhallinnon toimintameno säästöjen toimeenpano etenee suunnitellusti

- Hallitus linjasi hallitusohjelmassaan valtionhallinnon toimintamenoja säästävistä tuottavuusohjelmasta sekä keväällä 2024 lisäsäästöistä toimintamenoihin.
 - Lisäksi hallitus päätti kevään 2025 kehysriihen yhteydessä osana kasvutoimien rahoitusta kohdistaa valtionhallinnon toimintamenoihin 130 milj. euron vuosittaisen lisäsäästön.
- Yhteensä vuodelle 2026 kohdistuu toimintameno säästöjä 399 milj. euroa, mikä on 127 milj. euroa enemmän kuin vuodelle 2025.
 - Säästöt on kohdennettu ministeriöiden ehdotusten pohjalta.

Nostoja aiemmin päätetyistä säästöistä vuoden 2026 budjetissa 1/2

- Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahasäästöt kasvavat hallitusohjelmassa ja keväällä 2025 päätetyn seurauksena yhteensä 123 milj. eurolla.
 - Lisäksi kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin ehdotetaan 10 milj. euron kertaluonteista vähennystä.
- Myös hallitusohjelmassa ja keväällä 2024 päätetyt valtionavustussäästöt kasvavat v. 2026 hallinnonaloittain seuraavasti:
 - OKM: 65 milj. euroa, MMM: 6,5 milj. euroa ja STM: 10 milj. euroa.
 - OKM:n säästöistä korkeakoulutuksen osuus on 52,7 milj. euroa, lisäksi korkeakoulujen perusrahoitusta vähennetään 30 milj. eurolla.

Nostoja aiemmin päätetyistä säästöistä vuoden 2026 budjetissa 2/2

- Hyvinvointialueiden tehtäviä ja velvoitteita vähennetään. Tavoitteena on myös henkilöstön riittävyyden turvaaminen tulevaisuudessa.
- Kuntien valtionosuutta vähennetään 75 milj. euroa osana kevään 2025 puoliväliriihen kasvutoimien rahoitusta.
- Toimeentulotuen kokonaisuudistuksessa toimeentulotuen hakijalle on tarkoitus säätää aiempaa vahvempi velvoite hakea ensisijaisia etuuksia, kuten työttömyysturvaetuuksia.
 - Uudistus vahvistaa julkista taloutta arviolta 48 milj. euroa v. 2026.
- Kelan toimintamenoihin kohdistetaan kertaluonteinen 50 milj. euron säästö.

Nostoja hallituksen turvallisuuspanostuksista

- Hallituksen budjettiesitys sisältää 6 mrd. euron tilausvaltuudet puolustusmateriaalihankintoihin.
 - Moninkertaistaisi kuluvan vuoden n. 0,4 mrd. euron tilausvaltuuden.
 - Tavoitteena on mahdollistaa suorituskykyjen pitkäjänteinen kehittäminen.
 - Tilausvaltuuksista alkaa aiheutua merkittävimmin menoja vuosikymmenen lopulta eteenpäin.
 - Tilausvaltuuksien noston myötä Suomen puolustusmenot suhteessa bruttokansantuotteeseen etenevät kohti vuosikymmenen lopun 3 prosentin tavoitetta.

Täsmätoimia työllisyyden kohentamiseksi

- 18–29-vuotiaiden rekrytointitukeen (väh. puoleksi vuodeksi) 30 milj. euroa.
- Rakentamista vauhditetaan nostamalla v. 2026 korkotukivaltuutta 1 mrd. eurosta 1,135 mrd. euroon ja lisäämällä takauslainojen myöntövaltuuksia 200 milj. euroon.
- Pienten yrittäjien työllistämiskykyä parannetaan (mm. rahoitus).
- Mahdollistetaan yli 25-vuotiaiden työttömien opiskelu nykyistä laajemmin avoimissa korkeakouluopinnoissa.
- Työnhakijalle paremmat kannusteet koko- tai osa-aikaiseen yritystoimintaan.
- Lokakuun loppuun mennessä uusi kasvu- ja työllisyystoimien kokonaisuus.

Poimintoja budjettiriihen päätöksistä

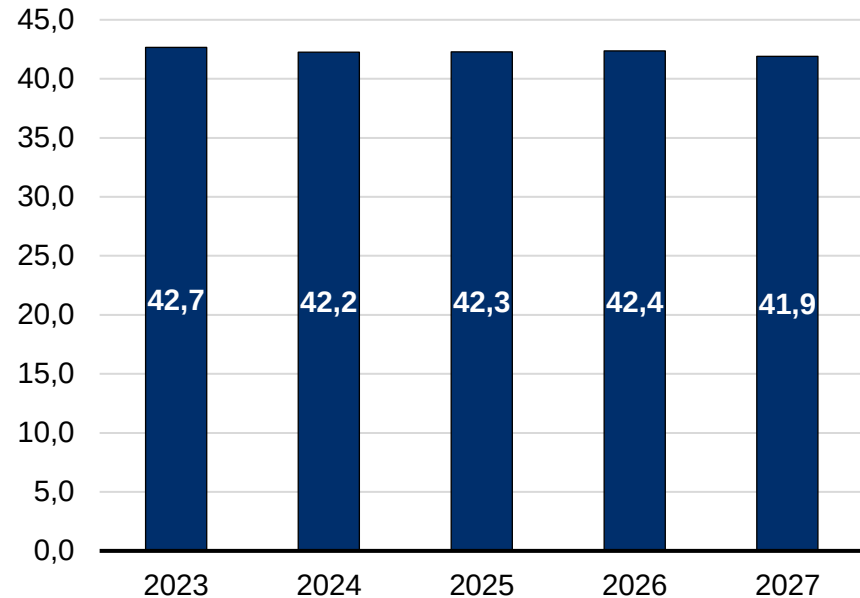
- Turvakotipaikkojen määrä turvataan alueellisesti yhteensä n. 260 perhepaikkaan (2,5 milj. euroa).
- Äitiysavustusta nostetaan 1.4.2026 lähtien 170 eurosta 210 euroon (n. 1,3 milj. euroa).
- Opiskelijoiden ateriatukea korotetaan 1.1.2026 alkaen 2,55 eurosta 2,80 euroon (3,4 milj. euroa).
- Humanitaariseen apuun lisätään 20 milj. euroa, josta 5 milj. euroa kohdennetaan Gazaan.

Valtion verotusta kevennetään n. 1 mrd. eurolla vuonna 2026

- Hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2025 talouskasvua tukevista veronkevennyksistä sekä veronkiristyksistä niiden osittaiseksi rahoittamiseksi.
 - Työn verotuksen merkittävä (n. 1 mrd. euron) kevennys parantaa työnteon kannustimia ja kasvattaa ostovoimaa.
- Hallitusohjelman veromuutoksista suurin osa on jo toteutettu, mutta joitakin muutoksia tulee voimaan vuosina 2026 ja 2027.

Kokonaisveroaste

Mitä seuraavaksi?

- Valtioneuvosto antaa vuoden 2026 talousarvioesityksen eduskunnalle maanantaina 22. syyskuuta.
 - Talousarvioesitys julkaistaan kokonaisuudessa osoitteessa budjetti.vm.fi
- Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus julkaistaan samana päivänä talousarvioesityksen kanssa.